

POLACY O KATASTROFIE SMOLEŃSKIEJ. ZACHOWANIA I POGLĄDY

Tomasz Żukowski

Streszczenie

Referat przedstawia reakcję polskiej opinii publicznej na katastrofę smoleńską bezpośrednio po tragedii 10 kwietnia (w „czasie nadzwyczajnym”) oraz w okresie późniejszym (w okresie „zwykajnym”, w „czasie codziennym”).

Autor charakteryzuje główne fazy ewolucji zachowań i poglądów Polaków związanych z katastrofą (jej przyczynami, konsekwencjami). Następnie podejmuje próbę ukazania związków owej ewolucji z zachowaniami kluczowych podmiotów, w tym głównych polskich obozów politycznych, władz Rosji, największych mediów.

W referacie wykorzystano liczne wyniki badań opinii publicznej wielu różnych ośrodków demoskopijnych, w tym unikalne sondaże TNS OBOP przygotowane przez autora w pierwszych tygodniach i miesiącach po 10 kwietnia 2010 r.

Podstawowe wnioski.

1. Reakcją Polaków na katastrofę smoleńską było nadzwyczajne, powszechne żałobne „pospolite ruszenie”.

2. Dynamikę żałoby modyfikowały konsekwencje przedterminowych wyborów – „nadzwyczajnego stanu” demokratycznej polityki.

3. Trzecim, nieuchronnym etapem analizowanych procesów było przekształcenie się dwóch, splecionych ze sobą „stanów nadzwyczajnych” w „czasy codzienne”, „stan zwykajny” systemu społecznego.

4. Zarówno sposób przeżywania przez Polaków „stanu nadzwyczajnego” jak i ich przejście do sytuacji codziennej oraz kształt owej „zwykajności” mogły wyglądać różnie. O biegu wydarzeń w kilku punktach zwrotnych zadecydowały rozstrzygnięcia będące wypadkową działań różnych podmiotów polityki z kraju i zagranicy, aktywności głównych mediów, logiki procesów żałoby/przewycięzania traumy oraz logiki rywalizacji politycznej w trakcie kampanii wyborczej.

Słowa kluczowe – katastrofa smoleńska, opinia publiczna, politycy, media, stan nadzwyczajny i zwykajny systemu społecznego.

Filmowa prezentacja referatu dostępna jest na stronie
<http://konferencjasmolenska.pl>

Filmowa prezentacja referatu dostępna jest na stronie
<http://konferencjasmolenska.pl>